

Sygn. akt VIII Gz 65/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:SSO Agnieszka Górską

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie XI GC 757/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu wskazał, powołując się na treść art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, że pozwana nie wykazała za pomocą dowodów złej sytuacji majątkowej, zaś w oparciu o treść pisma trudno było tę sytuację ocenić. Pozwana nie wskazała e szczególności, że nie reguluje zobowiązań publiczno-prawnych, należność w ZUS i US, nie zawiera kontraktów, nie zatrudnia pracowników.

Pozwana wniosła zażalenie na powyższe postanowienie, domagając się jego uchylenia i zwolnienie jej od kosztów sądowych, stosownie do treści złożonego wniosku. W razie uznania braku przesłanek do zwolnienia od kosztów sądowych, wniosła o przekazanie wniosku Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem wskazania jakich dokumentów Sąd oczekuje na potwierdzenie wniosku.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że jeżeli wniosek nie był uzasadniony w odpowiednim stopniu i nieudokumentowany stosownymi dowodami Sąd Rejonowy winien był wezwać do uzupełnienia braków poprzez dostarczenie dokumentów, które wskazywałyby zasadność lub niezasadność wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zwolnienie od kosztów sądowych osób prawnych reguluje art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z tym przepisem sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykaze, że nie

ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady, iż to strony ponoszą koszty sądowe.

Ponieważ art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie wskazuje, w jaki sposób należy wykazać okoliczności stanowiące przesłankę przyznania zwolnienia od kosztów sądowych, przyjmuje się, że można tego dokonać przedstawiając jakiegokolwiek dokumenty, które pozwalają określić sytuację majątkową wnioskodawcy, np. bilans roczny, sprawozdanie finansowe, wyciągi z kont bankowych, raporty kasowe, deklaracje podatkowe, umowy kredytowe i pisma banku oceniające zdolność kredytową, dokumenty stwierdzające obciążenie nieruchomości hipoteką, a ruchomości zastawem, dokumenty stwierdzające wysokość zobowiązań (por. postanowienie SN z 2 kwietnia 2015 r. I CZ 31/15).

Rozpoznając przedmiotowe zażalenie Sąd Okręgowy uznał, że skarżąca nie wykazała, pomimo ciążącego na niej obowiązku, że nie ma dostatecznych środków na pokrycie kosztów sądowych, które na obecnym etapie ograniczają się do stosunkowo niewielkiej opłaty od apelacji (1.004 zł). Powyższe zdaje się tym bardziej uzasadnione w świetle faktu, że spółka cały czas funkcjonuje – brak zawieszenia działalności, czy ogłoszenia upadłości.

Odnosząc się do treści uzasadnienia zażalenia pozwanej, Sąd wskazuje, że wnikliwa i rzetelna ocena wniosku o zwolnienie od kosztów nie jest tożsama z obarczeniem sądu rozpoznającego przedmiotowy wniosek obowiązkiem działania za stronę i podejmowania leżących w jej gestii czynności, mających na celu wykazanie obiektywnej niemożności poniesienia tych kosztów. Ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) jest regułą w znaczeniu materialnym, wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, „kto powinien przedstawiać dowody (wyrok SN z 17 lutego 2006 r., V CSK 129/2005). Jeżeli więc materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok SA we Wrocławiu z 18 stycznia 2012 r., I ACa 1320/2011). Pozbawione podstaw faktycznych i prawnych jest, w tym kontekście, oczekiwanie, że samo złożenie wniosku o enigmatycznej treści, przy całkowitej bierności dowodowej strony, spowoduje działanie sądu z urzędu, w celu rozwiania wszelkich wątpliwości na jej korzyść – naruszałoby to w sposób oczywisty zasadę równości stron w procesie cywilnym.

Nieprzedstawienie zatem jakichkolwiek dokumentów które mogłyby wskazywać na zasadność złożonego wniosku uniemożliwia pozytywną jego weryfikację. Strona nie dopełniła swoich obowiązków w zakresie przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń, a zatem brak jest podstaw do przyznania wnioskowanego zwolnienia od kosztów w sprawie.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, zaś pozwana nie wykazała, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych. W związku z powyższym, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 zdanie 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Sygnatura akt VIII Gz 65/18

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

(...)